GRADSKA BIBLIOTEKA
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Poštarina plaćena u gotovom.

NOVA TRIBUNA

GODINA VI | Pretplata mjesečno D 6.— Inozem. 10 Pojedini broj Din. 1.50 Čekovni račun br. | Subota 24 decembra 1938 | Rukopisi se ne vraćaju. Oglasi se računaju po tarifi. Plativo i utuživo u Šibeniku. | BROJ 563

Sretan Božić!

MOLITVA JUGOSLOVENA na Božić 1938

Tebe, Gospode neba i zemlje, smijem nazvati svojim Ocem! Tebi se moram moliti, s Tobom se mogu razgovarati; Tebi se mogu tužiti i svoje Ti boli pripovjediti! Imam pravo da, u duhu, dođem pred Tvoje prijestolje i da stojim pred Tobom koliko hoću! Za to ne trebam posrednika, ne trebam ničije preporuke! Mogu Ti pristupiti i gladan, i slabo odjeven, i bez ikakovih zemaljskih odlikovanja i časti! Pa da sam i zaboravljen, i progonjen, i ponižen, pa i proklet od ljudi, imam pravo preda Te da stupim, jer si mi Svemogući, Najmilosrdniji i Najljubazniji Otac moj, a ja sam Tvoje, Tebi najmilije, stvorenje jer sam — Čovjek! Čovjek sam zato, jer u Te vjerujem! Vjerujem vjerom jačom i silnijom od svih sila, ujedinjenih u jedno silno kolo životnih i tjelesnih strasti, požuda, želja i obećanja! Vjerujem više Tebi negoli najpozitivnijim tvrdnjama svih nauka svih filozofa, svih mudraca! Slađa mi je pomisao na Te od svih melodija; utješljivija mi je zraka Tvoje dobrote od svih ljepota poezije, slikarstva i kiparstva!

Dao si mi, Oče, Bože, najveći dar Tvoj! Učinio si me čovjekom i dao si mi pravo da Te smijem moliti! Zato sam velik i moćan!

I ja Te molim!

Danas kad u duši svojoj padam ničice pred Tvojim nedokučivim Misterijem Inkarnacije Hrista, Sina Tvojega, molim Te, dobri i pravedni Oče, Bože, daj da moja otadžbina i moja država Jugoslavija od najsirotnije kolibice do kraljevskih dvora proživi i shvati svu uzvišenost i dubinu, svu istinu i spasonosnu vrijednost onog mističnog pjevanja horova anđeoskih nad betlehemskim jaslicama: Slava Bogu na visini, i na zemlji mir, a među ljudima dobra volja!

Oče, Bože! Da ne budu naši očevi, djedovi i pradjedovi, kroz najstrašnija iskušenja u Te vjerovali, za Te ginuli, i da ne budu se Tebi molili, ne bi nikada, bez Tvoje volje i pomoći, stvorili Jugoslaviju! Ti si, kroz ovih dvadeset godina njena opstanka, Jugoslaviju branio od njenih vanjskih i unutrašnjih neprijatelja.

Bože, prosvijetli pamet neharnim i otupjelim iskopajnicima države Tvoje i moje, pomrsi zle namjere njihove, rođene u mržnji i zavisti tuđih, otrovnih upljuvaka onih koji u Te ne vjeruju i Tvojega se pokarauju ne boje, jer Tebe ne poznaju!

Opomeni, Gospode, zašiljace pogubne koji misle Tebi da služe mrzeći brata svojega, jer je brat druge vjere, koja Tebe jedinog Bogom svojim priznaje, za Te živi i gine, u Te se ufa i molitvom pobožnom slavi na visini Tvojoj nebeskoj — Tebe, Oca i Zaštitnika svih vjernika Tvojih.

Satri, Bože, laž što je šire kao istinu, da Hrvati i Srbi nisu braća, da Srbi i Hrvati nisu Slaveni, kad ih Ti, Bože satvori od iste krvi, od istog jezika, od iste duše!

Sačuvaj, ožaruj hrabrošću, podaži, Bože, kosovskim plamenom, vojsku jugoslavensku da bukti ognjem Miloša Obilića, Kosančić Ivana i Poplice Milana, a djevojke naše da procvjetaju srcem Kosovke djevojke! Uskrisi buktinjom zapretani žar, sveti polet, hrvatski ponos, hrvatskog Leonide, sigetskog lava, bečkih žrtava obitelji Zrinskih i Frankopana, Katarine i poljičanke Gojsalićeve!

Stvori, Stvoritelju, novog Strosmajera, Račkog, Preradovića i Nodila! Daj, Darovniče, one herojske darove, Dalmaciji, što ih dade sinovima njenim, kad kroz decenij jedan, Dalmaciju povratiše, duhom i imenom, njenoj hrvatskoj i slavenskoj bitnosti.

Bože, Ujedinitelju, koji iz haosa tvoriš harmoniju i milijarde nebeskih tjelesa, zakonom divnim, u pokretu i letu nedokučivom našem umu, u skladu uzdržiš, ujedini sve sinove Jugoslavije Tvoje u slozi i bratskoj ljubavi, da Jugoslaviju našu, sa dinastijom Karađorđevića, dovedemo onoj uzvišenoj zamisli neumrlog Ujedinitelja, Viteškog Kralja Mučenika čiji amanet očekuje potpuno ispunjenje u svetom hramu na Oplencu!

Bože, Gospode, usliši molitvu moju!

Bog čuva Jugoslaviju!

Slava Bogu na visini!

Dr. M. PERKOVIĆ

GENERAL FAUCHER i vojna franc. komisija odlaze iz Praga

Mnogima, koji su sumnjali u držanje Čeha za zadnje prošle krize, kad je prijetilo buknuće rata, biće drago pročitati ovo par redaka, po kojima će saznati pravu istinu i vidjeti braću Čehe, njihovu vojsku i one neke druge u pravom svijetlu.

»Česko Slovo« od 16 tek. mj. donosi ovo:

„General Faucher, načelnik franc. vojne misije, odlazi danas iz Praga. Jučer se je rastao sa našom zemljom. Njegov zadnji put je bio na grob u Lanima, na grob Masarykov. O vojnicima se nikad ne govori, kako im je pri rastanku s onim, što su voljeli. General Faucher, rastajući se sa gen. Sirovim, rekao je: »Ja sam dužnik, jer štujem, što mi je dala ova zemlja, jer ju ljubim i držim je za moju vlastitu. Pa zato i gojim neslomivu nadu u njenu sudbinu. Teško mi je rastati se s Vama. Ali sam morao sam sebe usvijestiti, ako li budem htio vašoj stvari služiti onako kako je moja dužnost, da mi to neće biti moguće ovdje, nego se nadam, da će mi to biti moguće na drugom mjestu«.

Tako je govorio. A nama se čini, kao da smo se kod ovih riječi probili kroz mrak i ugledali opet sunce, koje smo bili izgubili. Dolazimo k sebi, ali ima boli, koje se nikad neprebole. Komadi našeg osakaćenog tijela neće prestati žaliti. Teško je govoriti. Gen. Faucher rekao je pri rastanku: »General Krejči, kad smo se rastajali, otvorio mi je svoje čustveno srce i kazao mi riječi, koje me se duboko dojmiše. Neću to zaboraviti.« I dovršio je: »Dozvolite mi, da sa srcem punim štovanja i divljenja poklonim se vašim vojnim zastavama.«

Tako odlazi od nas francuski vojnik i naš vojnik. Takav, o kom je svejedno reći francuski i naš. Baš čitamo, kako francuski vojnici imaju težak pristup do francuskih političara. Gosp. Kerilis u »Epoque« piše, kako se onih kritičnih dana Augusta gosp. Bonnet uginjao ispred generalisimusa Gamelena. »Stao je pomnjivo«, piše on, »da se s njime ne sastane, jer je generalissimus imao pouzdanje u vojnu situaciju Francuske«. Moguće da će naš i njihov general Faucher sa francuskim političarima, ne bude li od njih ravno pozvan, ipak jednom doći u doticaj. Moguće im bude imao prilike kazati, da su građani ove zemlje HTJELI DA SE BORE I NISU SE BOJALI da se borc, da se biju. Da su vojnike ove zemlje odvodili iz jaraka samo SILOM ili PREVAROM. Da su pri tom poslu SUZE TEKLE i onima, KOJI SU BILI ODVEDENI i onima, KOJI SU IH OVAKO ODVODILI. Moguće, bude imao prilike da im kaže, da je ova zemlja i njezin narod zaslužila bolju sudbinu od one, u čije ih je žvale kao plijen bacila također i njegova zemlja. To ne govorimo iz svoje glave. Ovo gosp. Generalu poručuje (zamolivši nas za ovo jučer u redakciji) jedan obični češki rezervist, koji prošlog ljeta NIJE SMIO da se bije.

Sa velikim olakšanjem u srcu pročitali smo ove riječi, pa mislimo, da će i još kome biti isto tako. i

NOVA VLADA

GOSP. Dr MILANA STOJADINOVIĆA

U četvrtak u jutro pretsjed. vlade i ministar vanjskih poslova g. dr M. Stojadinović bio je u audijenciji kod Nj. Kr. Vis. Kneza Namjesnika Pavla i prema običaju poslije završenih skupštinskih izbora predao ostavku cjelokupne vlade.

Mandat je dobio g. dr Milan Stojadinović koji je istog poslije podneva sastavio slijedeću vladu:

Pretsjednik Ministarskog savjeta i ministar vanjskih poslova **dr M. Stojadinović**
unutr. posl. **Milan Aćimović**
vojske i mornarice arm. gener. **Milutin Đ. Nedić;**
saobrač. **dr Mehmed Spaho**
pravde **Milan Simonović**
poljopr. **Svetozar Stanković**
prosvj. **Bogoljub Kujundžić**
soc. politike i nar. zdravlja **Dr. D. Cvijetković**
šuma i ruda **Dobrivoje Stošović**
finansija **Dušan Letica**
građevina **dr Miho Krek**
trgovine i ind. **Nikola Kabalin**
fiz. vasp. naroda **Mastrović Ante**
pošt.,teleg.i tel. **Panta Jovanović**
bez portfelja **Vojislav Đorđević**
dr Đafer Kulenović
i Franc Snoj.

Kao novi ministri u ovu su vladu ušli: g. Panta Jovanović, pretsjed. općine u Skoplju, g. Milan Aćimović upravnik grada Beograda i član Međunarodne policijske komisije i gosp. Franc Snoj, dir. Kmetijske posojilnice.

Gosp. dr Milan Stojadinović poslije rekonstrukcije vlade i položene zakletve dao je izjavu uredniku Agencije Avale u kojoj je među ostalim rekao:

»NOVA VLADA NE ZNAČI NIKAKVU PROMJENU PRAVCA NI U SPOLJNOJ NI U UNUTRAŠNJOJ POLITICI.«

Ne možemo vjerovati...

»Ko će pobijediti? Udružena opozicija sporazumljena sa g. dr Mačekom! Ne — neće! Pobijediće Jug. rad. zajednica! Vidjećemo! Valaj će se nekome smrknuti! Nemoj da ti se razvedri! Tebi će osvanuti! Haha!«

Po gradovima, varošima i selima; po cestama, raskršćima i okučima; po palačama i potleušicama; po kafanama i krčmama, nadmudrivali se mudrijaši, bockali se politički korteši, pozivljući se na novine, na letake, na poruke iz Splita, Sarajeva, Zagreba i Beograda. Naših mandata — 300! A i naših 350! Hoće — 380!!

Miljunske cifre oduševljenih glusača, prema onoj »šapat tajni, s jedne stijene k drugoj prhnu« nizale se i za jedne i za druge! Tog i tog nadnevka — otvoriće se sabor tu i tu! Plebiscit! Fedaracija! Nade, veselje, uzdasi i — vapaji!

Poslije prvih vijesti radia, jedan federalista (koji mišljaše da znači federacija i — racija isto), zamlati šakom u radio i huknu: Kuš, lažljivče! Pokrali glasove! Umukni — ne umukao!

Nadođoše poluslužbene vijesti! »N. Doba« ljutito škripnu zubima: »Vreme — dijeli mandate!« A Vreme dva dana kasnije iznese tačne brojke i tablicu sa crnim i bijelim kvadratima! Tableau!!

I nastade — konturbacija i konsternacija! Oni, što su tvrdili, kao dva i dva — četiri, da će biti njihova pobjeda, izgovaraju zamišljeno-turobnim osmijehom: NE MOŽEMO VJEROVATI...

Ovi, t. j. mi, koji smo tvrdili osam dana poslije raspisanih izbora da će lista g. dr Stojadinovića dobiti 300 mandata, a cijela, nazovimo je, udružena opozicija na listi g. dr Mačeka — 73, pogriješili smo tek mali broj mandata, na korist prve liste!

Ne umišljamo se prorocima niti da smo kakovi političari koji matematički unaprijed znadu nepoznate stvari, naprotiv, mi smo tvrdili otprilike; gosp. Stojadinović neće krenuti na izborno poprište dok ne bude na svom pisaćem stolu, svojom olovkom, izvojevao svoju — pobjedu! Tako je činio Napoleon prije svake svoje bitke — tvrdi jedan Napoleonov esejista.

Budući da je g. Stojadinović, svojom olovkom, PRORAČUNAO MILIJARDE ZA PROSPERITET JUGOSLAVIJE na privrednom, ekonomskom socijalnom, kulturnam i nacionatnom polju, i što je još više, te MILJARDE NAŠAO i tim miljardama osigurao dobit ZA USKRSNUĆE JUGOSLAVIJE, pa mi smo stoga rekli:

Ne možemo vjerovati da će Stojadinooić pasti na izbornom megdanu! Takov junak ne zna se »džilitnuti a da ne pogodi cilja!« Mogli smo i morali smo vjerovati u njegovu pobjedu, a u poljedu njegovih protivnika VJEROVATI NISMO MOGLI!

Ne možemo vjerovati, a to osobito podvlačimo, da će takov pobjednik, KOJI UZA SE IMA DESET MILIONA JUGOSLAVENSKIH DUŠA DANAS, A SUTRA ĆE IH IMATI NAJMANJE DVANAEST, ne možemo vjerovati, da će ga smesti ona — valjda — tri miliona duša njegovih političkih protivnika, i to protivnika, bez pametnog programa, bez svijesti, bez odgovornosti za bratoubilačke, abnormalne čine oberaeije političko-nacionalne!

Ne možemo vjerovati da će takav GOSPODAR SITUACIJE NA GRANICAMA DRŽAVE NAŠE i pobjednik U NJEGOVOJ JUGOSLAVIJI, dalje dopustiti razorno djelovanje nekolicine UMIŠLJENIH DIKTATORA I RUŠILACA REDA, MIRA I SLOBODA GRAĐANSKOG ŽIVOTA slobodnih građana i državljana slobodne i suverene Jugoslavije.

Ne možemo vjerovati da će se više iko usuditi: izvrgavati uvrjedama uzvišeno ime — JUGOSLAVIJA, dično ime JUGOSLAVEN; da će se iko više usuditi da poniziye sveti SIMBOL JUGOSLAVIJE — JUGOSLAVENSKU ZASTAVU!

Ne možemo vjerovati: da će se ikome dopustiti više da stvara neke državice, ili poput državica (!) u JEDNOJ, SUVERENOJ, NEDJELJIVOJ DRŽAVI — JUGOSLAVIJI! Ne smijemo to vjerovati!

Vjerujemo da se moramo svi, bez razlike, pokoravati državnim zakonima, i u granicama tih zakona. uživati svi jednaka prava, a svima da nam je jedan zakon;

SALUS JUGOSLAVIAE! SPASITI JUGOSLAVIJU! M. P.

Dnevne vijesti

»STRATOSFERSKI EXPRESS« zavodi se na zračnoj pruzi Engleska-Amerika. Novi moderni putnički avion letjet će brzinom od 480 km na sat te će za 12 sati prevaliti sa 18 putnika put do Southamptona do Newyorka.

AUTOSTRADU dugu 4200 km izgradit će Sovjetska Rusija u roku od dvije godine od Moskve do Sevastopola.

»FOTOKLUB ZAGREB« na izložbi u San Francisku osvojio je zlatni pokal kao najbolji klub na svijetu u 1938 g. jer je za svoje izložene fotografije polučio najveći broj bodova ispred svih svjetskih Fotoklubova.

NJ. VEL. Kraljica Marija darovala je crkvi manastira Male Braće u Dubrovniku zvono teško oko 1450 kg, a vrijedno preko 60.000 dinara.

NAŠ ARHEOLOG Fra Lujo Marun koji je nedavno proslavio 80 godišnjicu života, leži teško bolestan u Kninu.

Dr EDUARD BENEŠ objelodanit će skoro knjigu »Narod se bori za svoju slobodu«, u kojoj će iznijeti do sada nepoznate dokumente za upoznavanje uzroka zadnje češko-slovačke katastrofe.

Mate Jadronja
ŠIBENIK
Trgovina mješovite i delikatesne robe

Pregled

NOVA SLOVAČKA

Slovački zastupnici koji su izabrani za češko-slovački parlamenat i za slovački sabor nosiće crnu uniformu. Ima će kapu kao španjolski falangisti, vojničku bluzu i crne hlače. To je kao što je poznato, uniforma Hlinkine garde, ali će pored toga imati značku narodnih zastupnika.

MIŠLJENJE „KATOLIKA" O BRAĆI SRBIMA

„Katolik" od 18 dec. iznosi u jednom vrlo cenzurisanom članku sledeće ove lijepe misli:

„Narod komu je najveće dobro dobar zalogaj i lagodan život nikada ne može imati povijest onu i onakvu kakvu imamo mi. To je povijest vječne borbe za pravo, za ponos, za čast".

ŠARENA GOSPODA

„Jugoslovenske novine" (Zagreb) u jednom članku donose i ovaj citat iz govora pok. Stjepana Radića u Nar. skupštini 11 febr. 1926 kao ministar prosvjete:

„Narod nam je jedan, ali što ćemo sa tom šarenom gospodom, koju je sa malim iznimcima učio Turčin, Švaba, Rim i Pešta, vrag i sotona.

Sa tom šarenom inteligencijom, gospodo, voditi jedinstven narod do slobode i napretka, može samo autoritet kakav je Pašić".

Zar ove riječi nisu i danas aktuelne ? ! XX.

Miloš Skočić
Prodaja mješovite i delikatesne robe
ŠIBENIK Zagrebačka i Kralja Tomislava ulica 110

Autobusno poduzeće
ĐOKO DIMITROVIĆ
BENKOVAC

„TVOKAPS"
Tvorničko skladište kapa i šešira na veliko i na malo — SPLIT (Filijala Šibenik)

Sretan Božić

čestitaju svi oglašivači našeg lista svojim cij. mušterijama i prijateljima

Primorska Centrala proizvođačkih i potrošnih zadruga

Mjesna zadruga za poljopr. kredit

Transportno konzumna zadruga

Proizvođačko-potrošna zadruga

SPLIT

BAN JELAČIĆEVA UL. 3

VLAHOV

TVORNICA LIKERA U ŠIBENIKU

Gostiona „LIBURNIJA"

BIOGRAD n-m. - Vlasnik: P. Dominis

Garantirano čiste i udobne sobe

Domaća izvrsna kuhinja. — Cijene umjerene

MARIJAN MAROTTI

Drvodjelska radiona

ŠIBENIK (kod sv. Jakova)

Grubišić & Comp.

SPEDITERSKA POSLOVNICA I POMORSKA AGENTURA

ŠIBENIK

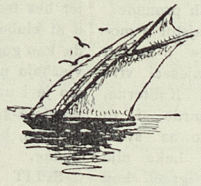
Telef. interurban 24 i 43

JADRANSKA PLOVIDBA

D. D. SUŠAK

BRZOJAVI: JADROPLOV

Vrši redovitu parobrodarsku službu u svim pravcima Jadranskog mora. Brza parobrodarska služba iz Sušaka za Dalmaciju i obratno. — Turistička putovanja za Dalmaciju i Grčku, uključivo vožnju, hranu i kabinu, uz umjerene cijene. Prvoklasni putnički parobrodi - dobra posluga - odlična hrana -

Prospekte i upute daje: Direkcija u Sušaku, sve njezine agencije i svi putnički uredi tu i inozemstva

Ivan Bastiančić

(Pazar) kod Stipe Šare

električna brusiona i trgovina

Brusi se točno i savjesno svakovrsne stvari kao noževe, škare, mašine za šišanje kose

UZ NAJNIŽE CIJENE

Prodaja žarulja marke „Luna"

Skladište „Relly" baterija koje neprekidno gore 12 sati.

E. Matković

pomorsko otpremnički posao vlastitim prekooceanskim parobrodima

Split

GRAND HOTEL

KNIN

TELEFON BR. 25

Podvorba brza i tačna.

Cijene umjerene.

Vlastita garaža na raspolaganje

Prvorazredni salonski orhestar

Tonkino

Ljevaju se dijelovi strojeva. Konstruiranje se propele od bronza.

STROJARSKA MEHANIČKA RADIONA I LJEVAONICA METALA

S. Kordić

Šibenik

Radiona za popravak svakovrsnih parnih strojeva, sisaljka, motora, automobila, branika, kompresora, turbina.

Montaža svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa motora na brodove, čamce itd.

Autogeno varenje i rezanje željeza

LUJO RISMONDO

SPLIT

Glavno otpravništvo Jadranske plovidbe

Zastupstvo ugljen. društva „Monte Promina"

Glavno zastupstvo za Dalmaciju Jadranskog osiguravajućeg društva

Vlastiti otpremnički posao

Brzojavi: Rismondo — Telef. br. 15

Grand Hotel »ILIRIJA« Biograd n-m. - Vlasnik: M. V. Karaganjan

HOTEL i RESTAURACIJA „SLAVIJA"

SPLIT M. JOZEVIĆ

ZLATARSKA RADNJA

Ante Fantulin - Šibenik

TRGOVINA POKUĆSTVA

Stj. Karković i Sin

- Šibenik

Ante Bedrica - Šibenik

prodaja cipela

„ILS" INDUSTRIJA LIJEKA ŠIBENIK

ZLATARIJA

G. B. VALLE - SPLIT

VLASTITA RADIONA — UTEMELJENA 1822

Moda

je opet mnogo ženskija

Poslije naglašeno mladenačke, strogo jednostavne »mladodjevojačke« linije, koja je samo za večernje haljine dozvoljavala nešto romantike, počinje silheta »dekorativne ženstvenosti sada opet slaviti triumfe

Nema više ravnih sukanja, nego samo takvih s graciozno lepršavim rubom ili zvonoliko proširenim bokovima, uslijed čega struk opet ispada nježnim i vitkim. Odviše uski krog ne razotkriva više oblike tijela sasvim, nego ih naprotiv prekrivaju mekane draperije. U napose velikoj mjeri iskorišćuju se bluzasti efekti ne samo kod haljina nego i kod kabanica i kostima. Posebno zanimanje posvećuje se vratnom izresku; ovratnici sižu često sve do podvoljka ili se pak mekano ovijajn oko ramena. Također i rukavi pokazuju svu silu novih oblika: dugački rukavi, čija širina se naglo sužuje na zglobu ruke, ili kratki, vrlo naglašeni pufrukavi. Glatki rukavi se lagano vatiraju. Mogu se vidjeti široke kabanice poput raglana, a kao posebna novost također i široki, kratki haljetci preko cijelih oprava u istoj ili harmonično oprečnoj boji. Kostimski haljetak siže preko bokova i obično je sprijeda ili straga proviđen naborima. I tunike se ponovno pojavljuju, djelimice u perzijskom stilu.

Osobito mnogostrana i podesna je večernja moda. Mnogo upadajn u oči oprave s dugim rukavima, potsjećajući na osamdesete i devedesete godine prošlog stoljeća. Drugo, sa slobodnim ramenima, bude uspomene na doba biedermeiera. Pojavljuju se čak i krinoline; one počinju međutim tek ispod bokova.

Zasićene, tople boje natječu se sa suknima probrane ljepote. Često se vide dvije harmonično oprečne boje na jednoj opravi ili se pak tkanine s hrapavom površinom ukrašuju sjajnom obratnom stranom. Najfinija mekana wollstra-sukna ili novi wollstra-bouclési, mohairsi i rippsi daju materijal za kabanice i kostime. Wollstra-frisesi i jerseysi, čisti wistra-krepovi i novi cloquesi služe za svakovrsne dnevne haljine. Vrlo svježu, šaroliku notu unose originalne zimske vistra-tkanine za dirndl-haljine. Mekano padajući vezeni ili fazonirani vistra-krepovi nose se drapirani, glatki ili sa složenim naborima, a u večer tu i tamo i preko čvrstih podsuknja. Prerađuje se međutim i dosta tkanog vistra-jerseya.

Perzijski utjecaj može se primjetiti kod mnogobrojnih veziva, gajtana, umetaka i boja. Bogati krzneni ukrasi čine novu modu samo još skupocjenijom i ljepšom. Ukratko, mašte pomodnih stručnjaka trudi se danju i noću, samo da bi čim više pomogla ženskim dražima do ispoljavanja.

Današnja forma splitskih klubova

Stari naš majstor u futbalu »Hajduk« odavno nije ono, što je nekada bio, kad mu niko u Jugoslaviji nije osporavao naziv »majstora s mora«. Posle 1930 on je lagano ali nažalost sigurno silazio niz stepenice, tako da je ove posledlnje sezone bio sedmi u završnoj listi državnog prvenstva za 1938 god. Izgledalo je da će ga ova njegova postepena dekadensa brzo dovesti i do poslednjeg mjesta, ali iznenada izvršene su neke izmjene u teamu, tako da je odlični Jozo Matošić prebačen na centar a bivša zvijezda Kragić, koji je mnogo podbacio, otišao je u odbranu kao bek. Ova nužna injekcija oživila je „Hajduka", koji sada igra novim poletom i čiji prvi red pretstavlja za protivnika mnogo veću opasnost nego li pred 2 mjeseca, dok su u navali igrali »asovi« Kvagis i Lemešić. Istina, osim Frane Matošića ni ostali u navali nisu bili na visini a osobito brzo ali pred golom vrlo nesposobno desno kriio. Dolaskom Joze na centar, izgleda da je za sada kriza prebrodjena, aii trebaće tehnički osposobiti neke bolje juniore, kad se nije htjelo uzeti Šurdonju, da budu što prije sposobni da s uspjehom igraju u I. teamu, inače bismo se opet mogli vratiti na staro, jer sam Jozo nemože da igra za četvoricu. Ove nedjelje »Hajduk« ima da položi vrlo težak ispit, jer igra u Skoplju sa tamošnjim odličnim iako vrlo mladim ligašom »Građanskim.« Šteta je što nije odveden izvrsni junior Zelić, koji je kao desni half mnogo više pomogao od onoga, koga su poveli u Skoplje. Uopće bi »Hajduku« trebalo ubrizgati još koju spasonosnu injekciju, pomladivši ga novim sokovima, koji se nalaze samo u pomlatku a dužnošt je nogometnog vođe da ih pronađe.

Drugi splitski klub „Majstor s mora" je stari splitski »Vuk« u novom izdanju, jer ga jedno 8 mjeseci vrlo intezivno trenira g. Luka Kaliterna, koji je i „Hajduka" trenirao, i to baš onda, kad je ovaj bio na svom zenitu. Istina, posao g. Luke nije lak, jer su mu povjereni igrači, koji su ranije vrlo kratko vrijeme trenirali pod vodstvom gg. Poduje i Lemešića a to znači da su bili prepušteni sami sebi a to je danas malo jer su vrlo rijetki veliki talenti kao Moša, koji mogu da se proslave i bez trenera. Stari igrači »Vuka« koji su inače svi inteligentni i požrtvovni igrači, primili su ranije neke mane, koje nije lako iščupati. Tehnički nisu bili na visini, jer osim »Bistre« i donekle Jakaša nisu imali šutera, koji bi davali golove a taktički su griješlli, pošto su forsirali igru u širini a ne u duljini, kako bi što prije došli do protivničkih vratiju, ne davši mu vremena, da organizuje ozbiljan otpor. Stari majstor g. Luka naravno nastoji, da iz starih igrača, ali mladih majstora isteše dobre nogometaše, u čemu će i uspjeti, tim prije što ima namjere, da team osvježi nekim novim silama. Potreban im je jedan dobar bek, dobar center-half, borbeniji i svježiji desni half kao i brža i hrabrija lijeva spojka. Kad se ovaj team popuni i još bolje spremi, prestavljače ozbiljnog protivnika i samom „Hajduku."

Radnički sportski klub »Split« ima vrlo borbenu, poletnu i okretnu momčad, koja igra sa mnogo zanosa i ljubavi prema svom klubu. Često i pretjeraju u tom zanosu, osobito kad se nalaze pred protivničkim golom, ne pazeći kako će da pucaju, pa odapinju onako nasumce, kud puklo da puklo. Osim starog »Hajdukovog« igrača Rosića nemaju u navali dobrih tehničara, koji umiju da se snađu pred golom i zato oni daju malo golova, osim radničkoj »Nadi«, koja je barem za 2 klase gora od njih. Stare uprave »Splita« su prije mnogo trošile na igrače, umjesto da su tim novcem kupili kakvu njivu i napravili potrebne naprave, kako bi im igrači mogli i zimi da treniraju, jer bez treniranja nema dobri higrača a ni klubova Sada su još prinuđeni, da kao gosti samo jednom nedjelno vježbaju na „Hajdukovom" igralištu, što je i uzrok, da im navala mnogo zaostaje za izvrsnom i dobrom odbranom, koja je tvrd orah i za »Hajduka«.

SPLIT A. D.

NAJBOGATIJI GURMANSKI RESTAURANT
Hotel sa moderno uređenim sobama
Zlatni Fazan - Split
IZBOR PRIMORSKIH SPECIJALITETA
Glavno sastajalište splitske i šibenske publike

SVE TISKANICE za kancelarijske i trgovačke potrebe izvršuje kulantno i solidno »Tipografija« Šibenik.

Jedan čas razonode

Putevi koji sami svjetle

U Engleskoj se dovršavaju probe sa novim načinom osvjetljavanja puteva, koji je veoma dobar ali i skup.

Svjetlo koje osvetljava put, ne svjetli neprekidno. U temeljima puteva ugrađeni su kontakti koji pri prolasku automobila, automatski pale osvjetlenje na dužini od 500 metara. Kada auiomobil prođe osvjetljenu dužinu, tada se prosli kontakt utrne a upali novi. Ove probe nisu još okončane, ali prema dosadašnjim rezultatima može se očekivati da će ovaj idealni način osvjetljavanja puteva biti primjenjen i u praksi.

Da li znate?

Izjutra, kada vaš mnž vezuje kravatu, da li vam je palo na pamet da od postanka svijeta svi muževi nisu vezivali kravate? I, što je za naročito zanimljivo, da je riječ kravata došla od riječi Kroat-Hrvat.

Kravata je uvedena u Francuskoj u doba Luja XIV. »Rojal Krovat«. Oni su oko vrata nosili bijelu vezanu traku što se dopalo elegantnim francnskim plemićima, Iz te bijele trake postepeno se razvila današnja kravata.

Patentirao violinu od - hartije

Ovih dana doputovao je u London vojnik Herberg Raton, koji služi u Kairu. On je došao da patentira jedan nov tip violina, izrađenih od hartije.

Raton, koji inače odlično svira na violini, jednog dana je iz dosade pokušao da sagradi violinu od kartona. Pri tom se poslužio kalupima lovačkih metaku, koje je raskvasio u vodi.

Njegov proizvod je jedinstven, a ima vandredno lijep zvuk. Njegov komandant dao mu je otsustvo od tri mjeseca, da bi mogao da patentira taj svoj izum u Engleskoj.

Krijumčari opijuma preobučeni u kaluđerice

Jedna djevojka obučena kao kaluđerica uhvačena je kao opasan švercer opiuma u Aleksandriji.

Sat kasnije policija je isto tako zapazila jednu grupu kaluđera i kaluđerica, jako „ugojenih" koji su čekali da se ukrcaju u jedan italijanski brod. Kako je ova debljina izgledala sumljiva, svi su uhapšeni. Prilikom pretresa ispod kaluđerskog odjela pronašli su policajci oko 50 kg. raznih opojnih droga.

Odlikovana veletrgovina vinom
MATO BEDRICA
SKRADIN TELEFON BROJ 5

Jadranska brodogradilišta
A. D.
Split-Kraljevica
Gradite i popravljajte Vaše brodove u Jugoslaviji

SRETAN BOŽIĆ
čestitamo svim prijateljima suradnicima, pretplatnicima i oglašivačima.
Uprava „NOVE TRIBUNE“

Pleme i narod

Čitali smo ovih dana na izbornim plakatima ove riječi: »U AFRICI SE NALAZE PLEMENA, A U KULTURNOJ EVROPI NARODI«. Samo mislim da se ovdje radi o nesvjesnoj ili svjesnoj IGRI RIJEČI, jer se ne može vjerovati da je ko ikada nazvao Hrvate ili Srbe ili Slovence plemenom u smislu afričkom, nego dijelom jedne šire zajednice jugoslovenske.

Naš jezik i nema svojih riječi za pojmove kojih nema u narodu a kamoli u kulturnoj Evropi. Mora da smo riječ »pleme« pozajmili iz kojega stranog jezika, po svoj prilici afričkog (jer u Evropi nema plemena), pa smo od te riječi izveli i druge koje imaju u sebi puno od afričke nekulturnosti: PLEMENITOST (u smislu duševne odlike), PLEMENITO (npr. postupanje, ili plemenito voće, rasa i t. d.), OPLEMENJEN (koji je postao bolji, od rase, vrsniji), PLEMENKA (npr. voćna), PLEMIĆ, PLEMSTVO (evropsko, kulturno) itd.

Ako su sve ove riječi tuđe, možda afričke (umalo ne rekoh; neplemenite), onda ni PLEMENU nema mjesta pored naše kulture, dakle ni PLEMENITI cetinjski vladika nije imao pravo kad je pjevao: »PLEME MOJE SNOM MRTVIJEM SPAVA«, jer u kulturnim narodima nema mrtvog sna. Ali je teško ne vjerovati u proročanske riječi hrvatskog guslara koji je zapjevao: »NAŠE PLEME IZGINUTI NEĆE«.

Nadamo se da neće. R.

Paradoksi

Grupica nar. poslanika Potkarpatske Rusije (čehoslovačka republika) isprsila se i javno izrazila želju kako će pola miljona siromašnih potkarpatskih brđana postati centar oko koga će se okupiti 45 miljona Ukrajinaca!

Belgijska socijalistička stranka pronašla je Salamonovo rješenje slučaja ministra Spaka: kao socijalisti izglasali su mu nepovjerenje, a kao aktivnom ministru izglasali mu — povjerenje!

Pretsjednik britanske vlade Čemberlen, u čast svoga eminentnog prijatelja pretsjednika francuske vlade Daladjea, izjavio je u Donjem domu (Nar. skupštini) da Engleska ne bi pružila pomoć Francuskoj u slučaju da je napadne Italija!

Papa Pijo poslao je brzojav židovskom odboru u Londonu, u kome odaje hvalu i priznanje humanim i kršćanskim naporima za pomoć židovskim izbjeglicama! X

ŽIGON I DRUG
prodaja koža i svake vrsti cipela
ŠIBENIK (DALMACIJA)

KRONIKA IZ ŠIBENIKA

Veliki javni radovi na području naše općine

Zadnjih osam dana boravi u Beogradu potpresjednik šibenske općine g. Milivoj Grubišić. Boravak g. Grubišića je u vezi sa krupnijim komunalnim pitanjima, naročito finansijske prirode i javnih radova.

Pretstavnik naše općine naišao je na naročiti prijem i razumjevanje kod nadležnih faktora i uspio da povoljno riješi sva goruća pitanja. Tako je povoljno riješeno i pitanje regulacije i izgradnje nove obale za lokalni putnički saobračaj od keja pred »Krkom« do ribarnice. Kredit je odobren, i sa radovima će se početi u najskorije vrijeme, kao i radovi na operativnoj obali. Također su vođeni razgovori i o javnim skladištima.

U narednom broju donijećemo opširniji prikaz novih javnih radova.

† Mate Ivčić

U bolnici u Zemuniku umro je ovih dana jedan uzor nacionalista, siromašni i bijedni Mate Ivčić rodom iz Novigrada. Njegov život bio je život jednog čovjeka - putnika koji i pored sve svoje bijede nije ni časa otstupio od linije jugoslovenskog nacionalizma. Svojom usmenom i pismenom riječju uvijek i na svakom mjestu zastupao je dostojno i odlučno devizu: jedan kralj, jedna država i jedan narod. Svojom suradnjom u svim nacionalnim listovima Mate Ivčić je doprinio svoj obol nacionalnoj stvari Sjeverne Dalmacije.

Umro je spokojno upotrebivši posljednju svoju snagu da nam, još uvijek pri svijesti, javi da odlazi sa ovoga srijeta ubjeđen da njegov rad, kao malog kotača velike mašine koja se zove Jugoslavija, nije bio uzaludan.

Rad Narodne Ženske Zadruge

17 dec. na uspomenu rođendana Blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I. Narodna ženska zadruga u Šibeniku otvorila je svoju »Dječju trpezu«, gdje će u zimskim mjesecima preko četrdesetoro siromašne djece dobivati dnevno dobar i obilati ručak.

Za Božić će mnogo mjesne siromašne djece darivati sa vunenim đemperima i obućom.

Upravni odbor uz pomoć doprinosa svojih članica i dobrih darovatelja mogao je i ove godine da provede ovu humanitarnu akciju.

Uoči Rođendana NJen. Vel. Kraljice Marije priredićе, kao i ranijih godina, svoju zabavu, a čisti će dobitak ići u korist »Dječje trpeze.

Glavna god. skupština Liječničkog udruženja

održana je u utorak 20 o.mj. Poslije podnesenog izvještaja uprave primljen je prijedlog da se dr. Božu Peričića liječnika iz Splita radi njegovih zasluga za Šibenik, imenuje počasnim članom udruženja. Na koncu je data razrješnica staroj upravi, pa je izabrana nova sa pretsjednikom dr. Grgom Bogićem i potpresjednikom dr. Vjek Rizmondom.

U ŠIBENIKU JE OTVORENA nova vrlo lijepo uređena ljekarna koja se nalazi na Pazaru. Vlasnik je Mr. Ph. g. Pave Novak.

UDRUŽENJE RADNIČKIH SINDIKATA S. J. održaće 7 januara u svim prostorijama Hotela Krke svoju Radničku zabavu. Odbor svim silama već aktivno radi, pa smo uvjereni da će ova priredba u našem gradu najbolje uspjeti.

PREMJEŠTAJI. Šef Poreske uprave u Šibeniku, viši poreski inspektor g. Murat N. Branimir premješten je za šefa Poreske uprave u Obrovcu.

Šef željezničke stanice g. Martin Marangunić premješten je za šefa stanice u Daruvaru. X.

TRAŽI SE naučnicu za kancelariju. Obratiti se »Tipografiji« Šibenik.

Slava tvornice „Aluminiuma“

Ovih dana je u tvornici »Aluminija« a. d. u Lozovcu održana jedna lijepa i rijetka svečanost koja može da služi na čast upravi tvornice. Toga je dana uprava podjelila radnicima u novcu, a njihovoj djeci u obući i slatkišima darove za Božić. Toj svečanosti prisustvovao je i pretsjednik poduzeća dr. Ivan Ivanović iz Zagreba koji je tom prigodom održao prigodni govor. U ime uprave govorio je direktor ing. Uhlir a u ime radnika su se zahvalili toplim riječima gg. Wiesenthaler i Baljkus. Svečanosti su prisustvovali prestavnici vlasti i drugi uglednici iz Šibenika i okolice.

Iz Sreskog odbora JRZ

Zamoljeni smo da donesemo:

Da bi se zadovoljilo zahtjevu većine članstva Sreski odbor je odobrio da se u svima prostorijama stranke održi silvestrovska zabava.

O pojedinostima biće članstvo obavješteno.

———

Godišnja skupština »Jugorasa« odgođena je iz tehničkih razloga za 15 januara.

Odobreni su DALJNI KREDITI za asanacione radove u Primorskoj banovini

Uz radove, koje provodi kr. Banska uprava na asanaciji Nadinskog blata s kreditom od pola milijuna dinara, danas je primljeno obavještenje da je ministarski savjet odobrio daljni kredit od 1,200.000 dinara iz milijardskog zajma. S ovim novim kreditom asanirat će se i regulirati potoci Kličevica i Miraśnica te Benkovačko polje. Izvršenjem ovih radova osposobilo bi se za poljoprivredne kuiture jedno veliko područje od oko 2800 ha zemlje. Pored koristi, koje će narod ovog kraja imati dobivanjem velike količine plodne zemlje, ovim radovima uklonit će se iz ovog kraja i malarija, koja znatno smanjivala radni kapacitet naroda.

Svima prijateljima i čitaocima!

Uvjereni u Vašu predanost i ljubav prema Vašem mjestu i krajevima uzduž našeg lijepog Jadrana, koji danas nažalost više nego ikada trebaju moralno-nacionalne pomoći svih svojih sinova u svrhu njihove afirmacije, njihova napretka i jačanja njihove uloge u našem kulturnom i privrednom životu, toplo Vas molimo da biste izvoljeli svojom uvaženom suradnjom u našem listu, lijepim člancima i vijestima kao i širenjem lista, doprinijeti ostvarenju spomenutog cilja. Unapred zahvaljujemo UPRAVA

Brodarsko akcijsko društvo „OCEANIA“ u SUŠAKU
Vrši redovite pruge:
Jadran - Španija, Sjev. Afrika, Kanarski otoci
Jadran - Marseille, Španija, Maroko
Jadran - Malta, Sjev. Afrika, Valencija, Marseille
Jadran - Sredozemno more, Sjeverna Evropa
Na svim ovim prugama primaju se putnici na turistička putovanja uz paušalne umjerene cijene

DALMATINSKA ESKONTNA BANKA
ŠIBENIK
Obavlja sve bankovne poslove najkulantnije.

AUTOGARAŽA „Krka“
ŠIBENIK

LJEKARNA
Mr. Ph. LJUBO MONTANA
ŠIBENIK

Slastičarna „SPORT“ ŠIBENIK
Gradska vrata

„TIPOGRAFIJA“
ŠIBENIK kraj Katedrale Sv. Jakova
Vj. R. Pelicarić
Preuzima sve poslove spadajuće u grafičku struku. — Skladište tiskanica za općine, ostale urede i kancelarije. - Točna podvorba

IZ KNINA

Zajednica doma i škole

U nedjelju 18 o. mj. održala je sjednicu naša Zajednica doma i škole. U punoj dvorani sakupljenih đačkih roditelja, pretsjednik Dr. Mirko Perković održao je roditeljima govor o nemilim pojavama, u nekim našim gradovima, na štetu vaspitanja i učenja srednjoškolske omladine i njene budućnosti. On je iznio uzroke takovim pojavama, tako da paze na svoju djecu da nebi zaraza nepoštovanja vlasti, školskih uredaba i nastavnika, zahvatila maha i u našem mjestu. Preporučio je što češće sastajanje roditelja sa nastavničkrm zborom i informacije o napretku i vladanju svoje djece, da tako dom i škola zajedničkim radom spasonosno utječu da ova mlada gimnazija postane rasadnik budućih plemenitih i kulturnih državljanina.

Zatim je v. d. Direktora prof. P. Šegota iznio sve važnije činjenice koje ometaju napredak u školi, a isto kao što su roditelji dužni da porade ako hoće da njihova djeca uspiju u naukama i da postanu valjani i karakterni u svojem budućem životu, na diku roditeljima, na korist državi,

Roditelji su sa zanimanjem saslušali razlaganja i razvila se je diskusija o korisnim sredstvima što boljeg napretka ove mlade gimnazije toliko potrebite za sjeverni dio Dalmacije, koja gravitira prirodno prema Kninu, varoši lijepe budućnosti.

Odobren budget općine Knin

Kr. banska uprava Primorske banovine odobrila općini kninskoj, da za pokriće izdataka budgeta za godinu 1938-39 može da ubire na cijelom svom području 100 posto općinski prirez na sve oblike državnog neposrednog poreza. Pored toga odobrene su takse i trošarina kao i prošle godine.

Završen tečaj dobrovoljnih bolničarki

U nedjeiju 18 o. mj , poslije završenog tečaja redovito održanih predavanja, zajednički su se slikali, u dvorištu gimnazije kandidatice bolničarske, njihovi instruktori i glavni članovi uprave sreskog odbora crvenog Krsta u Kninu. Zauzimanjem pretsjednika Dr. M Perkovića, tajnika g. Živkovića i blagajnika prof. P Šegota, te sreskog ljekara Dr. Krstanovića i gde Dr A. Monti, ljekarice u mjesnoj bolnici, prema propisima glavnog odbora u Beogradu i naputaka banovinskog odbora u Splitu, sva su teoretska i praktična poučavanja izvedena, a preko 20 kandidatica, sve su pokazale spremu i volju za svoj budući plemeniti i karitativni rad. Nekoliko kandidatica zbog bolesti ili odlaska iz Knina bilo prisiljeno da prekinu započeto obrazovanje u bolničarskoj struci, pa ipak će i Knin dati lijepi broj budućih vrijednih, stručno spremnih dobrovoljnih bolničarki.

Gostiona „Ljubljana"
u ŠIBENIKU (na obali)
Izborna domaća i strana kuhinja.
Prvovrsna vina. — Umjerene cijene
Preporuča se FRANA i ANDRE ŽULJAN

IZ DUBROVNIKA

O glasanju u Dubrovniku i dubrovačkom srezu.

Sarajevska „Jug. Pošta" donijela je nekoliko upoređenja iz izborne statistike od g. 1935 i 1938 iz kojih se vidi da je broj upisanih birača u dubrovačkom srezu u stalnom porastu još od g. 1931 i da je taj porast u razmjeru sa porastom u broju štanovništva uopće. Tako je g, 1931 u dubrovačkom srezu bilo 12.342 upisana birača (u općini Dubrovnik 4856), g. 1932 u srezu 14842 a u opštini 5856. I konačno g. 1938 srez je imao 16.706 upisanih birača a općina dubrovačka 6691.

G. 1935 glasalo je u dubrov. srezu ukupno 10.538 izbornika a 1938 godine 12.177. Da bi se vidjelo kako su se i koliko nacijonalne stranke i grupacije angažovale u ovim izborima potrebno je gornjim podatcima dodati još i ove: G. 1935 lista g. Jevtića dobila je u dubrovačkom srezu 2681 glas, Ljotičeva 38 a ona gosp. Mačka 7817. Na izborima od 11 decembra, lista gosp. Stojadinovića bobila je 2133 glasa, Ljotićeva 146, a Mačkova odnosno UO, 9898. — Apstinencija je u glavnom pogodila protivuike gosp, Mačeka što se može i taksativno utvrditi ako se uporedi glasačke listine iz g. 1935 i 1938. Uzroci su manje ili više poznati. Tek izvan svake je sumnje da je teror sa strane gosp. Mačkovih »slobodnjaka« ovoga puta bio dvostruko jači i bezstidnije nego 1935 a fabule bezbrojne, drske ili glupe, ali — proračunano postavljene. Nemože se reći da nisu imale uspjeha kod izvjesnih slabića i onih koji su vječito u dvojbi — na kome će ostati Carstvo...

A ono glasova što je po selima predano za nacijonalne stranke treba smatrati da su predani od heroja, koji su svoje živote i svoja imanja izložili instiktu jedne sumnjive — slobode i nazovi demokratije.

Još jedan „idejni akt - ulice,

Na Gundulićevom spomeniku već nekoliko dana stoji vjenac kojega je Sokolsko društvo položilo prigodom ovogodišnje proslave Dana Ujedinjenja a u vezi sa 300-godišnjicom Gundulićeve smrti. Upada u oči jedan akt divljaštva kojega je ulica izvršila pod zaštitom noći kao i mnoge druge svoje »idejne« manifestacije: ISTRGNUT JE JUGOSLOVENSKI TRIKOLOR SA NATPISOM POSVEĆENIM PJESNIKU DUBRAVKE I SLOVINSKE SLOBODE.

A u Čilipima idejna braća ove naše ulice, zapalila su pojatu i stogove sijena tamošnjem domaćinu Nikoli Boroviniću čiji su sinovi članovi Sokola.

OKO GRADNJE
pravoslavne crkve u Stonu

Bivši općinski upravljači u Stonu poklonili su u svoje vrijeme potreban teren za gradnju pravoslavne Crkve u sjedištu prve zahumske episkopije koju je Sv. Sava ustanovio 1219 g. Ova odluka dobila je konačnu sankciju kroz presude dubrovačkog Upravnog Suda i Državnog Savjeta, jer nije bilo ni jednog stvarnog. a još manje pravnog razloga za njezino poništenje. Bivši upravljači stonske opštine postupili su u ovoj stvari jednako kao i stotine drugih opština u zemlji, koje su dale dokaza bratske pažnje i vjerske snošljivosti dajući potrebne terene za katoličke Crkve u pravoslavnim opštinama, ili obratno: pravoslavne u katoličkim opštinama. Ipak prema informaciji jednog pokrajinskog lista današnji upravljači opštine u Stonu dobili su NADLEŽNO OVLAŠTENJE DA PITANJE GRADNJE PRAVOSLAVNE CRKVE U STONU — SKINU S DNEVNOGA REDA. U istoj vijesti toga pokrajinskog 'lista kaže se, da u Stonu nema starosjedilaca pravoslavne vjere, pa se to i podvlači kao argumenat za skidanje sa dnevnog reda itd. Bez obzira na činjenicu da se druge opštine u zemlji pravoslavne ili katoličke, nisu držale toga »argumenta« vrijedno je napomenuti, da je pravoslavlje imalo svoje široke osnove u stonskoj oblasti još prije XIV stoljeća, kada je Ston došao pod vlast Dubrov. Republike i da ga za dugo vremena nije mogla da izbriše ni poznata intolerantna crkvena polltika koju je Republika bila prisiljena da vodi za račun trećih. Po zakonima Dubrov. Republike svi su njezini stanovnici morali biti katolici. Ali kada je Republika pokušala da vjerski nivelira i stonsku oblast, naišla je na otpor pnčanstva i srpskog Kralja Stevana Dušana, koji joj je tu oblast ustupio 1333 g. Taj je otpor bio toliko velik i za Republiku opasan da je Dubrov. Senat donio hitnu odluku da se Stevanu Dušanu pošalju tri naročita izaslanika — Žunja Vukasović, Žunja Žurgović i Nikola Martinušević — da bi Kralja umilostivili i dali mu svečanu zakletvu da je Republika Spremna da izvrši »sve Kraljeve hotjenije« posebno pak da srpski sveštenici »poje u Crkvah, koje su u Stonu i u Ratu, kako jest poveljevalo kraljevstvo njegovo«. — Da je Republika i stvarno revidirala svoju Crkvenu politiku u stonskoj oblasti vidi se također iz zaključka Maloga Vijeća od 22 augusta 1935 po kojemu se u Ston upućuje jedan katolički sveštenik sa jednim dijakom — „unus presbyter, cum uno clericello« — ali samo da obavlja službu za rimokatoličke činovnike koje je dubrov. Vlada tamo poslala za vršenje administrativnih i sudskih poslova.

Sve su ovo činjenice o kojima govore isprave u Arhivu Republike Dubrovačke. Kasniji događaji omogućili su postepeno uništavanje pravoslavlja i ua ovom djelu teritorija Dubrov. Republike. Senat je bio slab da se odupre vanjskim uplivima i pritisku koji je vršen u znaku vjerske ofanzive protiv Slovinskog karaktera Republike Svetoga Vlasija. Da je ta ofanziva tokom vjekova imala uspjeha vidi se iz brojnih činjenica i iz najnovije odluke dana šnjih upravljača opštine stonske.

Privredne vijesti

Na vanrednoj sjednici

ravnateljstva Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu. Između ostalog jednoglasno je zaključeno da se sbog toga što ove godine nije bilo moguće sprovesti nikakva promaknuća, dade namještenicima socijalnog osiguranja božićnica u vidu jednomjesečne plaće.

„Bata" proširuje proizvodnju i na kozmetičke artikle

Kako se iz Praga javlja, uprav »Bate« iznijet će na slijedećoj godišnjoj skupštini pred akcionare predlog o proširenju djelokruga rada poduzeća. Naime, bit će predloženo da „Bata" podigne još nekoliko industrija za proizvodnju raznih drugih artikala. Na prvom mjestu predlog predvidja da se podigne industrija kozmetičkih proizvoda.

Braća
Vrdoljak
Uvoznici kamenog uglja i koksa. — Opskrba parobroda ugljenom. — Spedicija.
Prodaja gorivog drva na veliko i malo
Split Pazar br. 3. Telefon 1-84 (1-95)

1898
40 GODINA
1938
Veliki izbor razglednica, albuna, uspomena Splita i naliv-pera kod veletrgovine papira, pisaćeg pribora i školskih knjiga
G.A.Milisich
SPLIT

BIFE „ALPA" Šibenik
MLJEČNA RESTAURACIJA
Alpa čajni maslac
Alpa - Joughurt - specialite

Tečajevi za preračunavanje starih valuta na državnim željeznicama od 16 XII 193

1 holandijski gulden	24.15
1 njemačka marka	17.80
1 švicarski franak	10.10
1 zlatni franak	14.50
1 madžarska penga	12.85
1 poljski zot	8.34
1 talijanska lira	2.36
1 francuski franak	1.22
1 češko-slovačka kruna	1.53
1 belgijski franak	1.50
1 bugarski lev	0.52
1 rumunjski lej	0.34
1 grčka drahma	0.41

Tisak vlas: „TIPOGRAFIJA" štamparsko novinsko i knjižarski zavod, za tiskarn i uredništvo odgovara Hamilkar Vitaliani, Sibenik